

Advies natuur bestemmingsplan Aarle Best

Projectnummer 250886
Datum 24 oktober 2018
Behandeld door ODZOB - Luuk Stortelder
Collegiale toets ODZOB - Hanneke van Breugel
Aanvrager Gemeente Best

1. Aanleiding

In verband met de woningbouwontwikkeling Aarle in Best is een bestemmingsplan in voorbereiding. Het concept hiervan dateert van 2015 en de onderliggende natuuronderzoeken dateren nog van daarvoor. In verband met de wijziging van het inrichtingsplan, de houdbaarheid van de natuuronderzoeken en de wijziging van de wet- en regelgeving voor natuur, dienen de natuuronderzoeken te worden geactualiseerd. Dit in het kader van de toetsing of deze ruimtelijke ontwikkeling - het te nemen bestemmingsplanbesluit - het natuurbeschermingsrecht niet in de weg staat.

In voorliggende advies natuur zijn de (potentieel) aanwezige soorten en relevante natuurwaarden in beeld gebracht en zijn mogelijke effecten door de voorgenomen activiteit hierop beoordeeld. Doel is om aan te geven of nader onderzoek noodzakelijk is en/of er een ontheffings-, vergunnings- of meldingsplicht in het kader van groene wet- en regelgeving aan de orde is.

De actualisatie is uitgevoerd op basis van de door de gemeente beschikbaar gestelde informatie en omvat een bureau- en een veldonderzoek.

2. Voornemen

Als uitgangspunt dient de actuele bestemmingsplantekening voor de inrichting van het plangebied Aarle (verbeelding bestemmingsplan Aarle, mail H. Janssen gemeente Best d.d. 26 maart 2018). Het plan Aarle omvat de gefaseerde realisatie van woningbouw met bijbehorende infrastructuur, water en groen. Voor een deel van het plan zal een directe bouwtitel worden opgenomen (570 woningen) en voor het andere deel een uitwerkingsplicht (310 woningen). Binnen het deel met directe bouwtitel (binnen stippellijn) is ook een school voorzien (zie kaart 1).

3. Mogelijke effecten

Het bestemmingsplan Aarle maakt de realisatie van 880 woningen en een school met bijbehorende infrastructuur (wegen, waterlopen) en groenelementen mogelijk.

Hiervoor worden de huidige agrarische percelen bouwrijp gemaakt, wordt de bebouwing en infrastructuur gerealiseerd en wordt het plangebied opnieuw ingericht. Verder vindt er bomenkap plaats. Er wordt geen bebouwing gesloopt.

Relevante effecten in de aanlegfase zijn het mogelijk verstoren/vernielen van flora en fauna, het mogelijk vernietigen van rust- en verblijfplaatsen en leefgebied, het mogelijk doden of verwonden van individuele planten en dieren en stikstofdepositie als gevolg van graafwerkzaamheden (verstoring van leeflaag), optische verstoring, trillingen, geluid en eventueel ook licht door aanwezigheid van graafmachines en mensen en door de stikstofemissie van voertuigen en materieel.

In de gebruiksfase bestaan de effecten uit de stikstofemissie vanuit de bebouwing en door de verkeersgeneratie vanwege de woningen en de school (externe werking).

Welke effecten aan de orde zijn en welke consequenties dit heeft, is in voorliggende actualisatie natuuronderzoeken beoordeeld.

4. Methode

Aan de hand van de aard en omvang, de effecten en het effectbereik van de voorgenomen activiteit én aan de hand van de aangetroffen en (potentieel) aanwezige natuurwaarden binnen en rondom het plangebieden, zijn de relevante natuurbeschermingsregimes bepaald.

Vervolgens is voor de relevante natuurbeschermingsregimes beoordeeld of en in hoeverre natuurwaarden worden geraakt, en zo ja, of er dan een ontheffings-, vergunning- en/of meldingsplicht geldt.

Waar dit het geval is, is aangegeven of de ontheffing/vergunning verleenbaar wordt geacht en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn (nader soortonderzoek, mitigatieplan/ecologisch werkprotocol, aanvraag/melding doen).

De actualisatie natuuronderzoeken is uitgevoerd op basis van een bureau- en een veldonderzoek. Ook is overleg gevoerd met IVN Best.

5. Bureauonderzoek, veldonderzoek en overleg IVN Best

Bureauonderzoek

Vertrekpunt voor het bureauonderzoek is het Advies Natuur Bestemmingsplan Aarle (kenmerk 214765) d.d. 13 november 2014, opgesteld door de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant. Zo ook het Mitigatieplan Natuur Woningbouw Aarle inclusief vogelonderzoek (kenmerk 221702) d.d. 1 september 2015, eveneens opgesteld door de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant.

In het advies natuur 2014 is getoetst waar het toenmalige stedenbouwkundig ontwerp en de binnen het plangebied bekende natuurelementen en zwaar beschermde soorten, elkaar raken. Voor deze locaties is vervolgens bepaald wat het mogelijke ecologische effect is en wat de juridische consequenties in het kader van de toenmalige Flora- en faunawet hiervan was. Dit advies was gebaseerd op eerder uitgevoerde veldonderzoeken door derden en betrof alleen de soortbescherming.

In het mitigatieplan 2015 zijn voor de relevante soorten de mitigerende maatregelen benoemd. Daarin is een aanvullend vogelonderzoek betrokken.

Op de eerder uitgevoerde onderzoeken was de Flora- en faunawet van toepassing. Inmiddels geldt per 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming.

Voor de actualisatie natuuronderzoeken is ook de Nationale databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Het resultaat is een overzicht van soortwaarnemingen in de afgelopen 5 jaar binnen het plangebied en in de directe omgeving daarvan. Daarnaast zijn verspreidingsatlassen van soorten geraadpleegd.

Om de stikstofemissie vanwege het voornemen te bepalen is een stikstofdepositieberekening uitgevoerd. Hierbij is voor de verkeersemissies uitgegaan van de Verkeersonderbouwing Woningbouw Aarle (kenmerk BST028/Bnc/0207.02) d.d. 4 april 2018, opgesteld door Goudappel Coffeng.

Met betrekking tot de bomenkap is de Wet natuurbescherming geraadpleegd en de Algemene Plaatselijke Verordening van de Gemeente Best.

Voor de ligging van de planologisch beschermde natuur, is de kaartenbank van de provincie Noord-Brabant en Ruimtelijkeplannen.nl geraadpleegd.

Veldonderzoek

Op 7 mei 2018 is het plangebied onderzocht op aanwezige natuurwaarden en soorten. Het weer was toen zonnig, onbewolkt, droog, met lichte wind en 26 °C.

Tijdens het veldbezoek is het plangebied doorkruist met de focus op de gebiedsdelen met mogelijk natuurwaarden. Dit betrof vooral de waterlopen met oevers tussen de akkers en weilanden, en de landschapselementen en boomopstanden langs de randen van het plangebied. Ook zijn de aanwezige boomkwekerijpercelen nader bekeken en zijn de natuurwaarden uit eerder door derden uitgevoerde veldonderzoeken, (zo mogelijk) geverifieerd. Verder zijn de waargenomen soorten genoteerd en is gelet op aanwezigheidskenmerken van dieren (nesten, boomholten, holen, uitwerpselen, veren, e.d.). Specifiek is ook gekeken naar de geschiktheid van de aanwezige biotopen voor de relevante soorten.

Overleg IVN Best

Met IVN Best is overlegd vanwege hun specifieke kennis en deskundigheid over de aanwezige broedgevallen van Steenuil en Kerkuil rondom het plangebied. Op basis van het stedenbouwkundig plan Aarle en het beeldregieplan Aarlesche Erven, heeft IVN Best het belang van het steenuilenleefgebied aangegeven en heeft de voorwaarden benoemd waaraan de inrichting en het beheer van het openbaar groen binnen plan Aarle aan moet voldoen.

6. Relevante natuurbeschermingsregimes

De bescherming van de natuur is in Nederland geregeld via specifieke groene wet- en regelgeving en via het bestemmingsplan. De groene wetten omvatten de Wet natuurbescherming (soortbescherming, gebiedsbescherming en bescherming houtopstanden) en de Gemeentelijk verordening (kapvergunning bomen). In specifieke gevallen is ook de Wet ammoniak en veehouderij (verzuringgevoelige natuurgebieden) en de Natuurschoonwet (natuur op landgoederen) aan de orde. In een bestemmingsplan zijn de bestaande en nieuwe natuurbestemmingen en gebruiksbeperkingen ruimtelijk vastgelegd (Natuur Netwerk Nederland¹, specifieke beschermingszones en specifieke landschappelijke en/of natuurwaarden). Dit betreft de planologische doorwerking van de provinciale Verordening Ruimte, waarin ook aspecten met betrekking tot de landschappelijke kwaliteit en de natuurcompensatie zijn neergelegd.

Uitgaande van de locatie, de bestaande situatie en de voorgenomen activiteit, is toetsing aan de volgende natuurbeschermingsregimes aan de orde (tabel 1).

Tabel 1 Te toetsen beschermingsregimes natuur

Beschermingsregime	Relevant	Motivatie
Wet natuurbescherming – onderdeel soortbescherming	ja	Mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Algemene zorgplicht flora en fauna (ook bij niet beschermde soorten).
Wet natuurbescherming – onderdeel Natura 2000 aspect stikstofdepositie	ja	Afstand tot het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' is circa 6,7 km. Een mogelijk significant negatief effect door stikstofdepositie is vanwege de overbelaste situatie in Nederland en het effectbereik niet op voorhand uit te sluiten (externe werking). Het betreft de stikstofdepositie in de gebruiksfase vanwege stikstofemissies vanuit de verwarmingsinstallatie (indien niet aardgasloos) in bebouwing en door de verkeersgeneratie. Omdat de stikstofemissie in de gebruiksfase groter is dan in de aanlegfase, is deze bepalend.
Wet natuurbescherming – onderdeel Natura 2000 overige 18 storingsfactoren*	nee	De afstand van het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' (circa 6,7 km) is groter dan het effectbereik van de relevante overige storingsfactoren veroorzaakt door het voornemen (geluid, licht, trilling, optische verstoring, e.d.). Significant negatieve effecten door de overige storingsfactoren op Natura 2000 zijn daarmee op

¹ Voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd.

Beschermingsregime	Relevant	Motivatie
		voorhand uit te sluiten.
Wet natuurbescherming – onderdeel houtopstanden	ja	Voor het voornemen is bomenkap nodig. Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom** en de te kappen houtopstand is > 1.000 m ² . Houtopstanden >1.000 m ² of 20 bomen of meer in een rij en die buiten de bebouwde kom staan, vallen onder de Wet natuurbescherming.
Algemene Plaatselijke Verordening (bomenkap)	nee	De te kappen bomen staan buiten de bebouwde kom en staan niet op de vastgestelde lijst van beschermde bomen. De Gemeente Best heeft een bomenlijst vastgesteld alleen voor bomen binnen de bebouwde kom.
Planologische bescherming (NNB en andere waarden)	nee	Het plangebied Aarle ligt niet binnen het Natuur Netwerk Brabant (NNB), maar op circa 850 m van het dichtstbijzijnde deel ervan. Als onderdeel van het NNB ligt op circa 1,1 km afstand de Natte Natuur Parel (NNP) de Mortelen/ Veldersbosch, maar het plangebied ligt buiten de beschermingszone NNP. Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNB zijn daarmee op voorhand uit te sluiten. Voor zover verifieerbaar, is via het vigerende bestemmingsplan binnen het plangebied geen natuur buiten het NNB beschermd. Ook geldt er geen aanlegvergunningplicht met betrekking tot bomenkap.
Wet ammoniak en veehouderij	nee	Het voornemen betreft geen veehouderij.
Natuurschoonwet	nee	Het voornemen betreft geen landgoed en er wordt ook geen landgoed geraakt door het voornemen.

* Met betrekking tot Natura 2000-gebieden, dient van een 19-tal storingsfactoren (stikstofdepositie en 18 overige storingsfactoren) getoetst te worden of significant negatieve effecten op voorhand kunnen worden uitgesloten.

** Het betreft hier de bebouwde kom Wet natuurbescherming (voorheen bbk Boswet). Dit is een andere bebouwde kom dan de bebouwde kom RO resp. de bebouwde kom Wegenverkeerswet.

7. Wet natuurbescherming – onderdeel Soortbescherming

In het kader van de soortbescherming dient volgens de Wet natuurbescherming te worden getoetst of door de uitvoering van het voornemen, verbodsbepalingen met betrekking tot beschermde soorten worden overschreden. Zo ja, dan dient te worden aangegeven welke mitigerende maatregelen aan de orde zijn, of er een ontheffingsplicht Wet natuurbescherming geldt en zo ja, of deze ontheffing dan ook kan worden verkregen.

Veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek op 7 mei 2018 zijn binnen het plangebied en/of overvliegend de volgende vogelsoorten waargenomen (zicht en/of geluid): boerenzwaluw, groene specht, groenling, huismus, houtduif, kauw, Kievit, kraai, merel, pimpelmees, roodborsttapuit, tjiftjaf, torenvalk, vink, winterkoning. Verder is een konijn en mogelijk een haas waargenomen. Verder een dagpauwoog.

In het te kappen populierenbos zijn verspreid in het bos meerdere bomen aangetroffen met één of meerdere spechtenholen. De indruk bestaat dat een holte bewoond is door een Groene specht. Aan de zuidzijde van het centrale boomkwekerijperceel zijn, in de rij met dennen, twee oude vogelnesten aangetroffen. Mogelijk dat in de diverse coniferen op dit perceel en op het zuidoostelijk gelegen boomkwekerijperceel, ook vogelnesten aanwezig zijn. Omdat deze coniferen jaarrond groen blijven, kunnen eventueel aanwezige nesten naast broedplaats ook buiten het broedseizoen als rustplaats dienen. Langs de oever van verschillende perceelsloten zijn holen aangetroffen, naar verwachting van konijn. Aan de noordzijde van het centrale boomkwekerijperceel langs de watervoerende sloot is één hol en in de oever van de droogstaande perceelsloot die de zuidwestelijke begrenzing van het plangebied vormt, zijn meerdere holen aangetroffen. Het aangrenzende graslandperceel buiten het plangebied ligt hier ook hoger, waardoor de hogere westelijke oever zich ook beter leent voor holen. In de boomkwekerijpercelen zijn burchten van konijnen en vermoedelijk een hazenleger aangetroffen. Het vossenhol dat in eerdere onderzoeken door derden is gevonden, is op de betreffende locatie niet (meer?) aangetroffen. Mogelijk dat het hol bedoeld is dat meer westelijk in de slootoever bij het hoger

gelegen graslandperceel is aangetroffen. Of dit een vossenhol is, is echter niet duidelijk. Het lijkt eerder op een konijnen- of hazenhol.

De hoofdwaterlopen en enkele zijwaterlopen waren watervoerend. Het betrof echter een geringe waterlaag die dicht begroeid was en/of waarin flab het wateroppervlak afdekte. Vrijwel alle sloten zijn diep ingesneden met steile oevers.

Er is geen kikkeractiviteit (roepende en wegspringende kikkers) in de sloten aangetroffen, met uitzondering van de uiterst zuidwestelijke sloot langs het perceel met de vijver. Hier is kikkeractiviteit gezien en zijn juffers (libelsoort) waargenomen.

Aan vegetatie staan in het plangebied 2 markante eiken. Eén ten zuiden van het centrale boomkwekerijperceel en één op de zuidwesthoek van het zuidoostelijke boomkwekerijperceel. Verder een afgeknotte bomenrij langs de noordelijke begrenzing en een haag langs de zuidwestelijke begrenzing. Ten noorden van het populierbos, langs de zandweg, struweel met esdoorn en hazelaar, en langs de wei knotwilgen. Oostelijke en zuidelijk van het plangebied sluit een kleinschalig landschap aan met boomgroepen, knotwilgen en weide percelen.

In de sloot is onder andere watteranonkel aangetroffen, langs de oevers onder andere koekoeksbloem en in het populierenbos onder andere ereprijs en fluitenkruid.

Verspreidingsgegevens NDFF

In of direct rondom het plangebied zijn de afgelopen 5 jaar van 33 soorten de waarnemingen in NDFF geregistreerd. Aan zoogdieren is dit het konijn. Verder 17 vogelsoorten: boerenzwaluw, ekster, gaai, groene specht, heggemus, holenduif, houtduif, huismus, kauw, koolmees, patrijs, roek, roodborst, spreeuw, steenuil, Turkse tortel en witte kwikstaart. Aan dagvlinders het groot dikkopje en de koninginnenpage. Van de vaatplanten zijn waargenomen de calendula, dagkoekoeksbloem, Deens lepelblad, gewoon speenkruid, hazenpootje, helianthus, honingklaver, knooppkruid, kompassla, ruige weegbree, vergeet-mij-nietje en waterteunisbloem. En tot slot de geschubde inktzwam.

Alleen de houtduif, koolmees en dagkoekoeksbloem zijn waarnemingen binnen het plangebied in het deel met directe bouwtitel. In het deel met uitwerkingsplicht is de afgelopen 5 jaar alleen een waarneming van een houtduif in NDFF geregistreerd.

Eerdere onderzoeken 2008, 2010 en 2015

Door derden is in 2008 een veldinventarisatie uitgevoerd naar beschermde soorten, is in 2010 specifiek naar de functionaliteit en kwaliteit van het leefgebied voor de Steenuil gekeken en is in 2015 een nader vogelonderzoek uitgevoerd.

De veldinventarisatie 2008 laat de volgende resultaten zien:

- Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen.
- De aanwezige opgaande vegetatiestructuren, zoals boomlanen, struwelen, percelen met bosopstanden, boomteelt, fruitbomen, knotwilgen en hagen, vormen geschikt landbiotoop voor amfibieën, jachtbiotoop voor vlermuizen, holten, nest- en/of rustplaatsen voor broedvogels en leefgebied voor steenuil, mede vanwege de dichtheid en kleinschaligheid ervan.
- Aan broedvogels zijn wat betreft soorten met jaarrond beschermde nesten boerenzwaluw, groene specht, grote bonte specht en steenuil waargenomen. Van de boerenzwaluw en de grote bonte specht zijn nestplaatsen/holten waargenomen, allen buiten het plangebied. Verder zijn er losse waarnemingen van Torenavalk, Buizerd, Sperwer en Havik.
- Wat betreft vogels met niet-jaarrond beschermde nesten zijn diverse soorten kenmerkend voor het landschapstype waargenomen, waaronder ekster, groenling, houtduif, kauw, koolmees, merel, pimpelmees, roodborst, staartmees, sijs, vink, winterkoning, zanglijster, e.d. Verder zou een omwonende een paapje hebben waargenomen.
- In de afwateringssloot in plangebied Aarle zijn op verschillende plekken bemonsteringen uitgevoerd, maar er zijn geen vissen aangetroffen.
- In de vijver aan de Kapelstraat (buiten het plangebied) zijn de alpenwatersalamander en de poelkikker aangetroffen. Zo ook bruine kikker en groene kikker spec. (groene kikker complex). Deze laatste twee soorten zijn ook verspreid over het plangebied waargenomen. De vijver lijkt het enige geschikte voorplantingsbiotoop te zijn voor de beschermde soorten. Verder zijn van voor 2008 twee waarnemingen van ringslangen bekend: één bij de poel en één verkeersslachtoffer op het kruispunt Kapelweg/Aarleseweg. Vermoedelijk waren dit uitgezette/ontsnapte exemplaren van een amfibieënliefhebber aan de Hagelaarweg.
- Er zijn met zekerheid vier soorten vlermuizen waargenomen: gewone dwergvleermuis, laatvliager, grootoorvleermuis en de rosse vleermuis. De rosse vleermuis betrof een migrerende

soort; van de andere drie soorten zijn vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen. Van de Laatvlieger en de grootoorvleermuis betrof dit een najaarskolonie van enkele dieren. Van de gewone dwergvleermuis is één kraamkolonie (60 dieren), een 7-tal zomerverblijven (solitaire mannetjes of maximaal 20 dieren) en 2 najaarsverblijven (2 tot 5 resp. circa 30 dieren). Op veel plaatsen zijn foeragerende en migrerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Zeer opvallend is dat het gebied gedurende de zomermaanden uitsluitend door gewone dwergvleermuizen gebruikt wordt als jachtbiotoop en dat de andere drie soorten pas in het najaar worden waargenomen. Mogelijk dat de najaarsverblijven van gewone dwergvleermuis, laatvlieger en grootoor (ook) als winterverblijf worden gebruikt (gebouwbewoners). Overigens liggen alle gevonden vleermuisverblijven buiten het plangebied.

- Ondanks de geschiktheid van het plangebied, zijn er geen waarnemingen of meldingen van steenmarter, bunzing, wezel of hermelijn.
- De planlocatie vormt vanwege de grootschalige akkerlanden, weilanden en afwisseling van bossen en houtsingels een geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende zoogdieren zoals haas, vos, egel, konijn, mol en diverse soorten muizen.
- Aan de Hagelaarweg, ten westen van het plangebied, zijn op een natuurlijk ingericht perceel van 3,5 ha, soorten bekend als ringslang, hazelworm, levendbarende hagedis, kerkuil, steenuil, bosuil, buizerd, moeraswespenorchis, vos, bunzing, wezel, diverse kleinere en middelgrote zoogdieren, diverse soorten broedvogels (o.a. wielewaal) en diverse soorten wintervogels (appelvink, goudvink).

Het steenuilenonderzoek 2010 laat voor Aarle het volgende resultaat zien:

- De landschappelijk kleinschalige deelgebieden ten oosten, zuiden en zuidwesten van het plangebied zijn beoordeeld als optimaal voor leefgebied én broedbiotoop voor de steenuil. Alle aangetroffen territoria liggen in de optimale gebieden.
- De deelgebieden ten noordoosten, noorden, noordwesten zijn als suboptimaal voor leefgebied en marginaal als broedbiotoop voor de steenuil beoordeeld.
- Het centrale landbouwgebied is als marginaal voor leefgebied en als ongeschikt voor broedbiotoop voor de steenuil beoordeeld.

In het vogelonderzoek 2015 zijn volgens de SOVON BMP-B-methodiek de volgende waarnemingen gedaan:

- Aan broedvogels met jaarrond beschermde nesten zijn 3 (broed)territoria van de steenuil en minimaal 56 van de huismus vastgesteld. De steenuil is waargenomen in het kleinschalig landschap grenzend aan het plangebied aan de oost-, zuidwest en noordwestzijde. De huismusterritoria zijn rondom het plangebied in de aangrenzende bebouwing waargenomen. Verder werden havik en buizerd waargenomen, maar het gaat hier waarschijnlijk om in de omgeving voorkomende broedvogels die het gebied gebruiken als jachtgebied.
- Van de broedvogels met mogelijk jaarrond beschermde nesten waren 12 soorten als broedvogel vastgesteld. Het betrof boerenzwaluw, boomkruiper, ekster, groene specht, grote bonte specht, huiszwaluw, koolmees, pimpelmees, spreeuw, torenvalk, zwarte kraai en zwarte roodstaart. Het betrof per soort 1 tot 25 broedterritoria, verspreid over het plangebied. Voor deze soorten geldt dat deze nesten een jaarrond bescherming genieten, als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.
- Verder zijn 21 soorten met niet-jaarrond beschermde nesten als broedvogel vastgesteld. Dit waren fitis, goudhaan, groenling, heggenmus, houtduif, kauw, kievit, kneu, merel, patrijs, putter, roodborst, spotvogel, tjiftjaf, Turkse tortel, vink, wilde eend, winterkoning, witte kwikstaart, zanglijster en zwartkop. Van deze soorten zijn verspreid over het plangebied 1 tot 100 broedterritoria vastgesteld. Van de appelvink die is waargenomen, kon geen territorium worden bepaald.
- Opvallend afwezig zijn de 'boerenlandvogels', als veldleeuwerik, graspieper en roodborsttapuit. Zo ook de grauwe vliegenvanger en de gekraagde roodstaart, gezien de grote tuinen. Het intensieve gebruik van het gebied is ook af te lezen aan de geringe aantallen broedende kieviten, patrijs en kneu.

Biotoopgeschiktheidsbeoordeling plangebied

- Vanwege het intensieve perceelgebruik, de voedselrijke omstandigheden in het gebied en in de aanwezige biotopen, is het niet te verwachten, dat er beschermde plantensoorten voorkomen.
- Binnen de begrenzing van het plangebied komt weinig opgaande vegetatie voor. Het betreft een tweetal markante eiken en een enkele vlier. Daarnaast het te kappen populieren bosje met struweel langs de randen aan de Broekstraat en de percelen met boomkwekerij met groenblijvende coniferen. Dit biedt nestgelegenheid en rustplaatsen voor broedvogels met niet-

jaarrond beschermde nesten. De boomkwekerijpercelen en het populierenbosje is ook geschikt voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Daarnaast komen er in het gebied grondbroeders voor met niet-jaarrond beschermde nesten (kievit, roodborsttapuit) en overlapt het plangebied op een aantal plekken met het (potentieel) leefgebied van broedvogels met jaarrond beschermde nesten (steenuil, boerenzwaluw).

- Vleermuisverblijven zijn vooralsnog alleen buiten het plangebied aangetroffen. Binnen het plangebied is ook geen bebouwing aanwezig die als verblijfplaats kan dienen. De spechtenholen in het populierenbos aan de Broekstraat kunnen mogelijk als verblijfplaats dienen voor boom bewonende soorten. De opgaande vegetatie kan dienen als geleiding voor vliegroutes en een deel van het plangebied kan overlap hebben met het foerageergebied van vleermuizen.
- Aan grondgebonden zoogdieren is het plangebied in ieder geval geschikt voor de aangetroffen konijnen en mogelijk haas. Verder is het geschikt leefgebied voor de algemene soorten als vos, egel, mol en diverse soorten muizen. Voor steenmarter, bunzing, wezel of hermelijn is het plangebied blijkbaar toch ongeschikt, omdat er geen waarnemingen of meldingen bekend zijn.
- Voor amfibieën en reptielen lijkt het plangebied gezien de waarnemingen alleen geschikt voor enkele algemene soorten (bruine kikker, groene kikker spec.). Er zijn geen geschikte voorplantingswateren en ook aan landbiotoop is de kwaliteit als marginaal beoordeeld.
- Ook voor vissen zijn de aanwezige waterlopen vanwege het intensieve agrarische gebruik als ongeschikt beoordeeld.
- Beschermde vlinders, libellen en andere insecten worden niet verwacht, omdat deze een specifieke biotopen vragen die binnen het plangebied niet voorkomen.

Relevante beschermde flora en fauna

Op grond van de verspreidingsgegevens, het locatiebezoek en de biotoopgeschiktheidsbeoordeling, zijn de volgende beschermde soort(groepen) als relevant voor het voornemen beoordeeld (tabel 2).

Tabel 2 Relevante beschermde soorten

Soortgroep*		(Mogelijk) aanwezig	Soort fysiek geraakt	Overtreding verbodsbepalingen
Vogelrichtlijnsoorten				
Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten		Ja, paapje, roodborsttapuit, kievit, wilde eend	Mogelijk door bouwrijp maken akker/grasland, verwijderen hoge grassen/struweel	Nee, indien werkzaamheden buiten broedperiode uitgevoerd
Vogels met jaarrond beschermde nesten		Nee, geen geschikt biotoop aanwezig	Nvt	Nvt
Habitatrichtlijn- en soorten Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn				
Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten		Ja, diverse soorten broedvogels	Mogelijk door bouwrijp maken akker/grasland, verwijderen hoge grassen/struweel en bomenkap	Nee, indien werkzaamheden buiten broedperiode uitgevoerd
Vogels met jaarrond beschermde nesten		Ja, diverse soorten broedvogels (categorie 1 en 5)	Mogelijk door bomenkap/verwijderen struweel en aantasting functionaliteit leefgebied	Nee, zie ecologische effectbeoordeling
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Mogelijk, in holten in populierenbos aan Broekstraat	Mogelijk door bomenkap	Afhankelijk van resultaten nader boomholten onderzoek
	Vliegroute	Mogelijk, bestaande bomen kunnen voor routing worden gebruikt	Mogelijk, door bomenkap	Nee, zie ecologische effectbeoordeling
	Foerageergebied	Mogelijk voor deel plangebied	Mogelijk door bomenkap en bouwrijp maken	Nee, zie ecologische effectbeoordeling
Overige zoogdieren		Nee, geen geschikt biotoop aanwezig	Nvt	Nvt
Amfibieën			Nvt	Nvt
Reptielen			Nvt	Nvt
Vissen			Nvt	Nvt
Insecten			Nvt	Nvt
Planten			Nvt	Nvt
Zeezoogdieren			Nvt	Nvt
Overigen			Nvt	Nvt

Soortgroep*	(Mogelijk) aanwezig	Soort fysiek geraakt	Overtreding verbodsbepalingen
Nationaal beschermde dier- en plantsoorten (Andere soorten)			
Zoogdieren	Ja, konijn, haas Mogelijk: muizen, egel, mol	Ja, door vernietiging leefgebied	Nee, vrijstelling cf. provinciale verordening
Amfibieën	Ja, bruine kikker, groene kikker spec., gewone pad	Ja, door vernietiging leefgebied	Nee, vrijstelling cf. provinciale verordening
Reptielen	Nee, geen geschikt biotoop aanwezig	Nvt	Nvt
Vissen		Nvt	Nvt
Dagvlinders		Nvt	Nvt
Libellen		Nvt	Nvt
Kevers		Nvt	Nvt
Planten		Nvt	Nvt

* indeling soortgroepen conform beschermingsregimes Wet natuurbescherming

** gebaseerd op 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' Ministerie van LNV (augustus 2009)

Effectbepaling

Bij broedvogels met jaarrond en niet-jaarrond beschermde nesten kan het mogelijk effect bestaan uit het beschadigen of vernielen van nesten al dan niet met eieren of jongen en/of de functionaliteit van het bijbehorende leefgebied, en uit het opzettelijk verstoren van (broedende of rustende) vogels (Wnb artikel 3.5 lid 1 t/m 4).

Bij vleermuizen is het mogelijk effect het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen en/of de functionaliteit van het bijbehorende leefgebied. Bij vleermuizen kunnen ook dieren bij de bomenkap worden gedood indien de holten bewoond zijn (Wnb artikel 3.10 lid 1a en 1b).

Effectbeoordeling

Uit tabel 2 volgt dat een overtreding van de verbodsbepalingen mogelijk aan de orde is bij broedvogels en vleermuizen.

Bij broedvogels gaat het om broedvogels met (mogelijk) jaarrond beschermde nesten.

Het betreft daarbij een mogelijke aantasting van het functioneel leefgebied van de steenuil (categorie 1 jaarrond beschermd nest²). De vaste rust- en verblijfplaatsen van de Steenuil bevinden zich buiten het plangebied: aan de Broekstraat, Kapelweg en Aarleseweg. Het gaat daarbij om de gedeeltelijke overlap van het inrichtingsplan met het functioneel leefgebied en in hoeverre deze functionaliteit door de woningbouwontwikkeling wordt aangetast.

Uit het steenuilenonderzoek 2010, waarin de kwaliteit van het leefgebied voor de steenuil in en rondom het plangebied is beoordeeld, volgt dat het plangebied marginaal geschikt is als foerageergebied en ongeschikt is als broedbiotoop. Oftewel het voornemen tast de functionaliteit van de rust- en verblijfplaatsen buiten het plangebied niet aan. Weliswaar zijn op de akkers ook insecten als voedsel te vinden, echter de aanleg van nieuwe groenstructuren zorgt voor een verbetering van de kwaliteit van het bestaande en de realisatie van nieuw leefgebied voor de steenuil. Overigens geldt voor de delen van het plangebied die overlappen met het territorium van de steenuil, in het bestemmingsplan een uitwerkingsverplichting. Dit betekent dat soortbescherming voor de steenuil te zijner tijd voor die plandelen onderwerp is van nadere uitwerking.

Verder gaat het bij broedvogels om rust- en verblijfplaatsen en/of om functioneel leefgebied van enkele soorten broedvogels met categorie 5 (mogelijk) jaarrond beschermde nesten². Het betreft de vogelsoorten boerenzwaluw, boomkruiper, ekster, groene specht, grote bonte specht, huiszwaluw, koolmees, pimpelmees, spreeuw, torenvalk, zwarte kraai en zwarte roodstaart. En het gaat om de voorgenomen bomenkap en verwijdering van struweel aan de Broekstraat (het populierenbosje) en om het rooien van de boomkwekerijpercelen met jaarrond groenblijvende coniferen.

² Categorie 1: nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats

Categorie 5: nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze nesten zijn buiten het broedseizoen normaliter niet beschermd, behalve als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Gezien het gebruik van bomen/struiken (nest/holte) als verblijfplaats, is dit relevant voor de boomkruiper, ekster, groene specht, grote bonte specht, koolmees, pimpelmees, spreeuw en zwarte kraai. De andere soorten broeden in of aan gebouwen en deze ontbreken binnen het plangebied. De verwachting is dat vooral de groene specht, grote bonte specht, koolmees, pimpelmees en mogelijk de boomkruiper gebruik maken van het populierenbosje.

Voor al deze categorie 5 soorten geldt, dat er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden zijn, die rechtvaardigen dat hun verblijfplaatsen als jaarrond beschermd nest moeten worden aangemerkt. Dit gezien de flexibiliteit van deze vogelsoorten wat betreft foerageergebied en nestplaats, de alternatieve nestgelegenheid in de omgeving en/of de gunstige staat van instandhouding en positieve trend van deze broedvogels.

De staat van instandhouding van de ekster is buiten stedelijk gebied zeer ongunstig. Van de spreeuw is deze matig ongunstig als broedvogel en gunstig als niet-broedvogel. En voor de huiszwaluw (gebouwbewoner) en torenvalk (afhankelijk van specifieke nestkasten) is de staat van instandhouding matig ongunstig. Bij de torenvalk komt dit door te weinig voedsel door intensief landgebruik. Deze soorten zouden dus voordeel kunnen hebben bij een stedelijke ontwikkeling met de nodige groenstructuren en nestvoorzieningen.

Wat betreft de vleermuizen gaat het om mogelijke verblijfplaatsen in de spechtenholten in het te kappen populierenbosje, de stedelijke ontwikkeling nabij verblijfplaatsen, de overlap van het voornemen met foerageergebied en het mogelijk verdwijnen van lijnvormige structuren (van belang als geleiding van vliegroutes) door bomenkap.

Eerder vleermuisonderzoek laat zien dat de gewone dwergvleermuis jaarrond in en om het plangebied aanwezig is en de laatvlieger, de grootoorvleermuis en de rosse vleermuis alleen in het najaar (en mogelijk winter) in en om het plangebied verblijven. Van de gewone dwergvleermuis en de grootoorvleermuis zijn verblijfplaatsen gevonden in gebouwen rondom het plangebied. Deze soorten verblijven echter ook in boomholten; de rosse vleermuis verblijft uitsluitend in boomholten. Op basis van de beschikbare informatie kan niet worden uitgesloten dat de boomholten in het te kappen populierenbos door vleermuizen worden gebruikt. Dit dient nader te worden onderzocht middels een boomholteninspectie. De stedelijke ontwikkeling nabij een vleermuisverblijfplaats betreft een deel van het plangebied waarvoor een uitwerkingsplicht geldt. De soortbescherming voor de vleermuizen ter plaatse is daarmee te zijner tijd onderwerp is van nadere uitwerking.

De overlap van het inrichtingsplan met foerageergebied van vleermuizen betreft het foerageergebied van resp. de gewone dwergvleermuis, de laatvlieger en de grootoorvleermuis aan de Broekstraat (kolonies in bebouwing op resp. Broekstraat 1, 5 en 14). De gewone dwergvleermuis en de laatvlieger zijn algemene soorten van landelijk en stedelijk gebied. Deze soorten foerageren tot op 8 km van hun verblijfplaats. De grootoorvleermuis jaagt in de directe omgeving van zijn verblijfplaats tot op maximaal 3 km. Er zijn voldoende foerageermogelijkheden in de omgeving en met de nieuwe inrichting zullen met de groene infrastructuur kwalitatief betere foerageermogelijkheden ontstaan. De rosse vleermuis foerageert op grote hoogte, ook boven bebouwd gebied.

De lijnvormige structuren die de gewone dwergvleermuis, de grootoorvleermuis en in mindere mate de laatvlieger gebruikt als geleiding om van en naar de foerageergebieden te komen, blijven in stand. In het nieuwe inrichtingsplan worden nieuwe structuren toegevoegd daar waar op dit moment open agrarisch gebied is.

Kortom, met betrekking tot broedvogels zijn negatieve effecten op soorten met jaarrond beschermde nesten en daarmee een ontheffingsplicht, niet aan de orde. Voorwaarde is wel dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Daarbij dient uit te worden gegaan van het broedseizoen van de betreffende soorten en bepalend is de aanwezigheid van een broedgeval.

Bij de vleermuizen is er mogelijk een negatief effect op verblijfplaatsen in bomen door de bomenkap van het populierenbosje aan de Broekstraat. Nader onderzoek moet echter nog uitwijzen of de aanwezige boomholten door vleermuizen worden gebruikt. Mocht dit het geval zijn, dan dient voor de bomenkap een ontheffing te worden aangevraagd en zullen vooraf mitigerende maatregelen moeten worden uitgevoerd.

Belang leefgebied steenuil

Alhoewel het onderzoek van SOVON Vogelonderzoek Nederland en STONE SteenuilenOverleg Nederland over 'Terreingebruik en voedselkeus van broedende Steenuilen in de Achterhoek', niet tot een andere effectbeoordeling op het leefgebied van de steenuil aanleiding geeft, is IVN Best uit ervaring van mening dat het steenuilenleefgebied toch wordt aangetast door de aanleg van de nieuwbouwwijk in de huidige contouren/omvang.

De nuance van IVN Best zit hem erin dat het leefgebied van de steenuil tijdens de broedperiode (lees: binnen een straal van ca. 300 meter) het plangebied weliswaar slechts schampt c.q. een klein beetje overlapt, maar dat het leefgebied van de steenuil jaarrond diffuser is en qua samenstelling anders is/groter kan zijn dan het leefgebied tijdens de broedperiode. IVN Best benadrukt dat de steenuil in zijn leefgebied een combinatie nodig heeft van een kleinschalig cultuurlandschap met een meer open landschap. Oftewel: geschikt steenuilengebied ligt vooral op de oude akkergronden op de overgang van dekzandruggen naar natte lemige gronden. Dit cultuurhistorisch landschap staat te boek als het kampenlandschap. Een landschap met afwisseling in kleinschaligheid én openheid. Dit kampenlandschap loopt in gemeente Best als een smalle gordel over de buurtschappen Aarle en De Vleut en daar worden de steenuilen gevonden. Steekhoudend argument van IVN Best daarbij is dat de steenuilen nagenoeg niet worden aangetroffen in de meer noordelijk gelegen broekontginningen (de natte lemige gronden), waar wel de kleinschaligheid aanwezig is, maar de openheid ontbreekt. En op de zuidelijke gelegen voormalige heide ontginningen (op de hogere dekzandruggen) ontbrak en ontbreekt de steenuil volledig. Dit laatste gebied is overigens in Best ofwel verstedelijkt, ofwel bebost, dus dat is landschappelijk sowieso ongeschikt leefgebied voor de steenuil. Tot slot vreest IVN Best voor een toename van predatoren die zich kunnen vestigen in de nieuwe woonwijk, denk daarbij aan katten, ratten en steenmarters en in mindere mate een aantal roofvogels die ook wel eens een steenuil(skuiken) lusten.

Het plangebied Aarle doet dus wezenlijk inbreuk op het huidige kampenlandschap en dus, volgens IVN Best, op het jaarrond leefgebied van de steenuil. Het steenuilenpaartje aan de Oirschotseweg – Ringweg is daar een voorbeeld van. Het territorium van dit paartje is vrijwel geheel opgesloten in de bebouwing, het vindt nog net genoeg voedsel voor zichzelf, maar weet al jaren geen jongen succesvol groot te brengen, omdat de conditie van de ouders te gering is. Een dergelijk scenario ligt in het verschieft voor de steenuilen rondom het plangebied Aarle, vooral de steenuilen die rondom de Broekstraat leven. In bijlage 1 zijn de bekende broedlocaties rondom het plangebied aangegeven.

De zorgen van IVN Best over de gevolgen van de nieuwbouwwijk voor de steenuil worden niet gedeeld. IVN Best zet in op in elk geval een gedegen groene inrichting én beheer van het openbaar groen en water (ca. 25 % van de nieuwbouwwijk) met nadrukkelijk oog voor de steenuil. Het plan houdt voldoende rekening met groeninrichting. Daarbij geldt voor een groot gedeelte van het leefgebied ook de uitwerkingsplicht. Bij de uitwerking zal rekening worden gehouden met het leefgebied van de steenuil.

8. Wet natuurbescherming – onderdeel Natura 2000 stikstofdepositie

Met betrekking tot de gebiedsbescherming onder de Wet natuurbeschermingswet dient te worden getoetst of het voornemen significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden heeft. Ingeval van een bestemmingsplan dient daarbij het planeffect te worden bepaald en dient een uitvoerbaarheidstoets te worden uitgevoerd. Het planeffect dient te worden bepaald voor alle relevante storingsfactoren en alle relevante Natura 2000-gebieden.

Relevante storingsfactoren

Volgens de Effectenindicator Natura 2000-gebieden kunnen 19 zogenaamde storingsfactoren aan de orde zijn die een significant negatief effect op Natura 2000-gebieden kunnen veroorzaken.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' ligt op circa 6,7 km afstand van het plangebied.

Zoals eerder al aangegeven, is gezien deze afstand en de aard en omvang van het plan in relatie tot het effectbereik van de storingsfactoren, aannemelijk dat van de 19 storingsfactoren alleen de storingsfactor stikstofdepositie relevant is. Dit betreft de stikstofdepositie in de gebruiksfase als gevolg van de emissie uit verwarmingsinstallaties en kooktoestellen in gebouwen (indien niet aardgasloos) en emissies door de verkeersaantrekkende werking van het voornemen. Omdat de stikstofemissie in de gebruiksfase groter is dan in de aanlegfase, geldt deze als uitgangspunt.

Effectbepaling

Om te bepalen of er sprake is van significant negatieve effecten door stikstofdepositie, is een stikstofdepositieberekening met het rekenmodel Aerijs Calculator uitgevoerd.

In de Aerijsberekening is het planeffect berekend als verschilberekening tussen de plansituatie op het moment van besluitvorming over het nieuwe bestemmingsplan en de referentiesituatie.

De plansituatie omvat de stikstofdepositie voor de situatie die het bestemmingsplan maximaal toe staat, dus inclusief wijzigingsbevoegdheden, e.d. Hierbij is aangenomen dat de realisatie van 880 woningen en

een school het maximale is wat met het bestemmingsplan wordt toegestaan c.q. de maximale stikstofemissie omvat die door de realisatie in de gebruiksfase zal ontstaan.

De referentiesituatie is de feitelijk vergunde situatie. Het plangebied omvat op dit moment alleen landbouwpercelen. Alhoewel door het landbouwkundig gebruik ook een stikstofemissie ontstaat door bemesting, grondbewerking en transportbewegingen, is deze emissie als nihil aangenomen. Het berekende planeffect is daarmee een worst case situatie.

Voor de uitvoerbaarheidstoets van het bestemmingsplanbesluit c.q. het projecteffect dient eerst aan de hand van de beoogde situatie de vergunningplicht te worden bepaald. Ingeval van vergunningplicht dient vervolgens aan de hand van een verschilberekening tussen de beoogde situatie en het feitelijk gebruik, de vergunbaarheid te worden bepaald. De beoogde situatie komt in dit geval overeen met de plansituatie (maximale woningbouw minus autonoom) en het feitelijk gebruik komt overeen met de referentiesituatie, zoals bij de bepaling van het planeffect als uitgangspunt is genomen.

Modellering

Door de gemeente Best is aangegeven dat de woningen in Aarle aardgasloos worden gerealiseerd (mail Willianne Brouwers d.d. 14 mei 2018). Dit betekent dat de stikstofemissies vanuit de woningen op 0,0 mol N/jaar is gesteld.

Voor de verkeersgeneratie die door het voornemen wordt gerealiseerd is uitgegaan van de verkeerscijfers berekend door Goudappel Coffeng (Verkeersonderbouwing Woningbouw Aarle kenmerk BST028/Bnc/0207.02 d.d. 4 april 2018). Voor de 880 te realiseren woningen in Aarle is een verkeersgeneratie van 4.500 motorvoertuigen per etmaal berekend (circa 5 per woning). Deze verkeersgeneratie is berekend met de ritgeneratiefactoren die in het regionale verkeersmodel zijn opgenomen. De ritgeneratiefactoren zijn gebaseerd op de informatie uit het Onderzoek verplaatsingen in Nederland (OViN). De verkeersgeneratie vanwege de school is hier in meegenomen voor wat betreft de arbeidsplaatsen. Wegbrengen en halen van kinderen door ouders wordt niet in het verkeersmodel meegenomen.

Voor de routing van het verkeer binnen het plangebied is uitgegaan van de 'rondweg' zoals in de meest recente verbeelding voor het bestemmingsplan is aangegeven (mail H. Janssen gemeente Best d.d. 26 maart 2018). In de routing van het verkeer buiten het plangebied zijn alle wegvakken betrokken die door het voornemen een wijziging laten zien van 50 motorvoertuigen of meer per etmaal (totaal aantal mvt in beide richtingen).

Per wegvak is de stikstofemissie berekend aan de hand van het aantal lichte, middelzware en zware voertuigen. Verder is uitgegaan van 0% file.

Het planeffect is berekend voor de situatie 10 jaar na start realisatie woningbouw minus de autonome ontwikkeling wat betreft verkeersgeneratie. Aangenomen is dat de woningbouw start in 2019 en in 2029 volledig is gerealiseerd. De stikstofdepositie is berekend voor het rekenjaar 2018 (jaar van verwachte besluitvorming bestemmingsplan).

Effectbeoordeling

De Aeriusberekening laat voor het planeffect het volgende resultaat zien: 'Er zijn geen natuurgebieden met reken resultaten die hoger dan de drempelwaarde zijn.'

Dit betekent dat significant negatieve effecten door het voornemen op Natura 2000-gebieden voor stikstofdepositie op voorhand kunnen worden uitgesloten.

Er is voor dit bestemmingsplan dan ook geen passende beoordeling en dien ten gevolge geen plan-MER nodig met betrekking tot de externe werking door stikstofdepositie. Dit sluit echter niet uit dat er vanwege andere wet- en regelgeving wel een plan-MER is vereist.

Omdat het projecteffect in dit geval overeenkomt met het planeffect, is er geen vergunningplicht voor het voornemen en is het bestemmingsplanbesluit voor wat betreft stikstofdepositie uitvoerbaar.

Het rekenresultaat is als separate Aeriusbijlage bijgevoegd (kenmerk RqChF86xXso8 15 mei 2018).

9. Wet natuurbescherming – onderdeel Houtopstanden

Voor wat betreft de te kappen houtopstanden, dient in het kader van de Wet natuurbescherming te worden getoetst of er een meldingsplicht en zo ja, of er ook een herplantplicht geldt.

Revelante houtopstanden

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Binnen het plangebied is bomenkap voorzien voor het populierenbosje aan de Broekstraat, voor de twee percelen met boomkwekerij centraal in het plangebied en voor twee boomkwekerijpercelen in het noordwesten van het plangebied. Deze twee laatste percelen liggen in het plandeel waarvoor in het bestemmingsplan een uitwerkingsplicht geldt. Het populierenbosje heeft een oppervlakte van circa 1 ha. Verder staan er twee markante eiken, waarvan is aangenomen dat deze behouden blijven en worden ingepast.

Effectbepaling

De bomen op de boomkwekerijpercelen betreft kerstbomen niet ouder dan 20 jaar resp. kweekgoed van onder andere coniferen. Voor deze houtopstanden geldt conform artikel 4.1 Wnb geen meldingsplicht. Voor het populierenbosje wel, omdat de te vellen houtopstand buiten de bebouwde kom Wnb ligt en 1.000 m² of groter is. De melding dient door de eigenaar ingediend te worden bij de provincie Noord-Brabant.

Normaliter geldt er voor een te vellen houtopstand conform artikel 4.3 Wnb een herplantplicht, te realiseren binnen 3 jaar na velling, op dezelfde grond. Omdat op het betreffende perceel woningbouw is voorzien, is conform artikel 4.5 Wnb een ontheffing nodig om elders te herplanten of om een ontheffing van de herplanttermijn of om een vrijstelling van herplantplicht te krijgen. Hiervoor dient de eigenaar een verzoek te doen bij de provincie Noord-Brabant.

Effectbeoordeling

Binnen de woningbouwontwikkeling Aarle zijn substantiële groenstructuren bestemd. Mogelijk dat hier de herplantplicht kan worden gerealiseerd. Of een ontheffing om elders te herplanten kan worden verkregen, dient door de eigenaar ter beoordeling aan het bevoegd gezag Wnb ic. de provincie Noord-Brabant te worden voorgelegd.

10. Conclusie

Ten behoeve van het bestemmingsplan Aarle in Best, is een actualisatie van de natuuronderzoeken uitgevoerd. Dit heeft plaatsgevonden op basis van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Daarnaast is overleg gevoerd met IVN Best.

Relevante natuurbeschermingsregimes

Uitgaande van de locatie, de bestaande situatie en de voorgenomen activiteit, is beoordeeld dat toetsing aan de volgende natuurbeschermingsregimes aan de orde is:

- Wet natuurbescherming – onderdeel Soorten.
- Wet natuurbescherming – onderdeel Natura 2000-gebieden aspect stikstofdepositie.
- Wet natuurbescherming – onderdeel Houtopstanden.

Voor deze natuurbeschermingsregimes dient te worden getoetst of deze het bestemmingsplanbesluit in de weg staan. Dat wil zeggen dat beoordeeld dient te worden of voor deze beschermingsregimes nog een ontheffing, vergunning of melding nodig is en zo ja, of een ontheffing of vergunning ook kan worden verkregen.

Toets soortbescherming

Uit de toets soortenbescherming volgt dat de volgende beschermde soorten relevant zijn:

- Broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten.
- Bepaalde broedvogels met jaarrond beschermde nesten
- Vleermuizen voor wat betreft hun mogelijke verblijfplaatsen in te kappen bomen.

Voor de broedvogels is de conclusie dat nader onderzoek en een ontheffing niet aan de orde is, indien gemitigeerd wordt. De mitigatie omvat in dit geval het uitvoeren van de realisatiewerkzaamheden buiten de broedperiode van de betreffende broedvogelsoorten. De werkzaamheden kunnen binnen de broedperiode plaatsvinden als een ecologische deskundige heeft geconstateerd dat geen nesten aanwezig zijn. Daarbij is de aanwezigheid van een broedgeval bepalend.

Specifiek met betrekking tot de steenuil (categorie 1 jaarrond beschermd nest) wordt door IVN Best aandacht gevraagd voor het jaarrondleefgebied (dus niet alleen het leefgebied tijdens de broedperiode). Door de woningbouwontwikkeling wordt met name het territorium van de steenuilen rondom de Broekstraat, tussen de bebouwing aan weerszijden van de Ringweg opgesloten.

Om voor vleermuizen te kunnen bepalen of er een ontheffing nodig is, dient eerst nader onderzoek plaats te vinden. Dit nader onderzoek omvat een boomholteninspectie in het te kappen populierenbosje aan de Broekweg.

Verder geldt voor alle soorten die tijdens de uitvoering van de werkzaamheden worden aangetroffen – beschermd of niet beschermd – de algemene zorgplicht conform artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten, dergelijke handelingen achterwege laat, danwel de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen of de nadelige gevolgen zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Toets gebiedsbescherming

Uit de toets gebiedsbescherming volgt dat vanwege de aard en de omvang van het voornemen en het effectbereik, alleen de verstoringsfactor stikstofemissie relevant is.

Op basis van de resultaten van een stikstofdepositieberekening van het plan- en projecteffect, is de conclusie dat significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden op voorhand zijn uit te sluiten. Dit betekent dat geen passende beoordeling, geen plan-MER en geen vergunning Wet natuurbescherming in verband met stikstofdepositie voor het voornemen nodig is.

Toets houtopstanden

Om de uitvoering van het bestemmingsplan mogelijk te maken, dient een populierenbos aan de Broekstraat te worden gekapt en dient op een viertal boomkwekerijpercelen plantgoed in de vorm van coniferen te worden geroid. Aangenomen is dat de twee markante eiken blijven staan en worden ingepast.

Voor de kap van het populierenbos dient een melding bij de provincie Noord-Brabant te worden ingediend. Omdat niet op hetzelfde perceel kan worden herplant, is tevens een ontheffing om elders te herplanten (of is een vrijstelling van herplantplicht) nodig. Of deze ontheffing kan worden verkregen, dient ter beoordeling aan de provincie Noord-Brabant te worden voorgelegd. Daarvoor is het nodig vooraf duidelijk te hebben waar en hoe de herplant kan worden gerealiseerd.

Résumé

Het bestemmingsplanbesluit is uitvoerbaar voor wat betreft het natuurbeschermingsregime Wnb – Natura 2000. Voor wat betreft het natuurbeschermingsregime Wnb – Soorten is dit afhankelijk van de resultaten van een boomholteninspectie naar vleermuisverblijven in het te kappen populierenbos aan de Broekstraat. En voor wat betreft het Wnb – onderdeel Houtopstanden is dit afhankelijk of de ontheffing om elders te herplanten kan worden verkregen. De overige natuurbeschermingsregimes zijn niet aan de orde.

11. Vervolgstappen

De vervolgstappen bestaan uit:

- Het organiseren en uitvoeren van een boomholteninspectie naar vleermuisverblijven in het te kappen populierenbos aan de Broekstraat.
- Het opstellen van een compensatieplan voor het te kappen populierenbos aan de Broekstraat en door de provincie Noord-Brabant te laten toetsen of op basis hiervan een ontheffing om elders te herplanten kan worden verkregen.

De boomholteninspectie kan met een boomcamera worden uitgevoerd, bij voorkeur tegen het eind van of kort na het broedseizoen resp. de kraamperiode, om verstoring van eventuele bewoners te beperken. Aan de hand van eventueel aanwezige uitwerpselen of nestmateriaal kan dan de bewoning worden vastgesteld.

Afhankelijk van het resultaat van de boomholteninspectie is het bestemmingsplan uitvoerbaar voor het Wnb-onderdeel Soorten of dient een Wnb-ontheffing Soorten te worden aangevraagd of dient in ieder geval duidelijkheid te worden verkregen of deze ontheffing kan worden verkregen. In geval een ontheffing aan de orde is, moet een mitigatieplan worden opgesteld en ter toetsing aan de provincie Noord-Brabant te worden voorgelegd. Eventuele mitigerende maatregelen dienen te worden uitgevoerd conform de soortenstandaard voorafgaand aan de bomenkap. Hierbij is een gewinningstijd van 3 tot 6 maanden aan

voor de mitigerende maatregelen de orde (betreft vervangende verblijfplaatsen in de vorm van vleermuiskasten).

Verder dienen in het bestemmingsplan voorschriften te worden opgenomen ter borging van (de actualisatie van) nader onderzoek, zorgplicht en zorgvuldig handelen (uitvoering mitigerende maatregelen). Vooral ook wat betreft de gebiedsdelen met een uitwerkingsverplichting (specifiek ook in relatie tot vleermuisverblijven en steenuil leefgebied).

12. Aanbevelingen

Met het oog op het jaarrondleefgebied van de steenuil, wordt aanbevolen om de woningbouwontwikkeling met uitwerkingsplicht aan de Broekstraat, rekening te houden met de steenuil.

Er wordt in dit kader aanbevolen om binnen de planontwikkeling Aarle, bij de groene inrichting én het beheer van het openbaar groen en water, rekening te houden met de biotoopeisen van de steenuil.

Verder wordt aanbevolen om in het ontwerp van de woningen en in de wijkopzet waar mogelijk natuurvoorzieningen te integreren (natuurinclusief bouwen) en waar mogelijk mee te nemen in de vergunningverlening. Dit kan gaan om nestplaatsen voor vogels en vleermuizen onder dakpannen en in muren tot vleermuisvriendelijke verlichting en groenvoorzieningen met beplanting van inheemse soorten of een poel met zandige oever. Voorgesteld wordt om hiervoor een duurzaamheidsparagraaf in het bestemmingsplan op te nemen waarin de ambitie van natuurinclusief bouwen is opgenomen.

Ook wordt aanbevolen om de twee markante eiken te sparen en in te passen in het bebouwingsplan. Mocht dit niet lukken om dan een markante eik te verplaatsen.

Voor de soorten waarvoor een vrijstelling geldt en voor niet-beschermde soorten geldt de algemene zorgplicht. Als deze soorten tijdens de uitvoering van werkzaamheden toch worden aangetroffen, kunnen de volgende mitigerende maatregelen worden genomen:

- In eerste instantie worden vaste rust- en verblijfplaatsen waar mogelijk gespaard.
- Indien dit niet mogelijk is, vinden de werkzaamheden plaats buiten de kwetsbare perioden voor deze soorten.
- Of vinden de werkzaamheden plaats buiten de verstoringsafstand van de betreffende soorten.
- De werkzaamheden worden voor zover mogelijk uitgevoerd in de richting van de uitwijkmogelijkheden voor individuen.
- Eventueel in het werk aangetroffen dieren worden weggevangen en verplaatst naar het dichtstbijzijnde geschikte biotoop.

13. Bronnen

Literatuur

- Dienst Regeling, *Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep*, 2009.
- SOVON/STONE, *Terreingebruik en voedselkeus van broedende Steenuilen in de Achterhoek*, SOVON-onderzoeksrapport 2009/02, 2009.

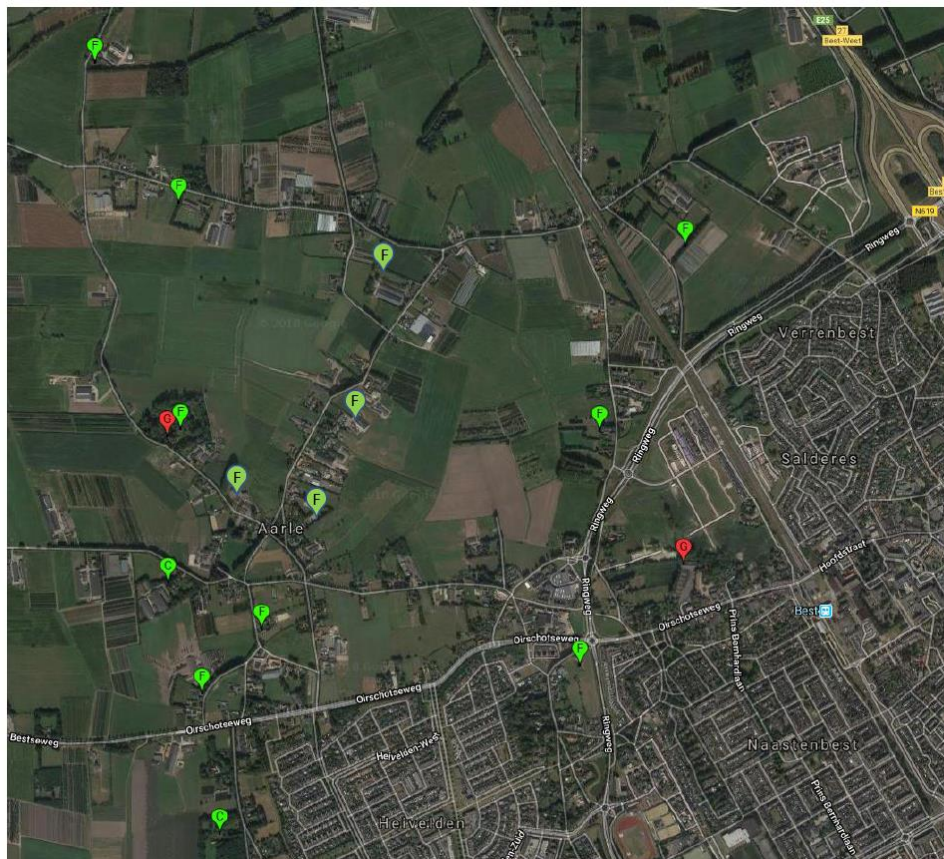
Websites

- www.wetten.overheid.nl (natuurwetgeving)
- www.minlnv.nederlandsesoorten.nl (soortendatabase)
- www.ndff.nl (nationale databank flora en fauna)
- www.verspreidingsatlas.nl (planten en dieren)
- www.zoogdierverseniging.nl (zoogdieren)
- www.vogelbescherming.nl (vogels)
- www.sovon.nl (vogels)
- www.pas.bij12.nl (programmatische aanpak stikstof)
- www.synbiosys.alterra.nl (gebiedendatabase)
- www.brabant.nl (kaarten Natuurnetwerk Brabant, provinciale natuurregeling)

BIJLAGE 1 BROEDLOCATIES STEENUIL EN KERKUIL RONDOM PLANGEBIED

Bron: IVN Best

Overzicht
Broedgevallen
Steenuil Aarle
2013 /2018

Overzicht
Broedgevallen
Kerkuil Aarle
2013 /2018

Letters staan voor verschillende broedcodes